

Meglierar la coordinaziun tar il provediment d'aua

Intervenziuns parlamentaras da deputà Andreas Thöny (ps Tschintg Vitgs)

DA MARTIN CABALZAR

■ **Gist en duas intervenziuns parlamentaras s'occupa il deputà socialdemocrat Andreas Thöny (Landquart) cun l'organisaziun futura dal provediment d'aua en il Grischun, resp. cun la cooperaziun intercomunala sin quest sector. Bleras dumondas èn e restan dentant avertas.** En duas interpellaziuns sa basa *Andreas Thöny* sin il program naziunal da retschertga che duai analisar la situaziun actuala e furnir las infurmasziuns necessarias per elavurar ina strategia che garantescha in niz persistent da la resursa aua. En quest connex duain era vegnir scleridas dumondas da la cooperaziun intercomunala per garantir il provediment d'aua. Tranter auter vegn constatà ch'i dat en Svizra savens ina spartiziun tranter consorzis per il provediment d'aua dad ina vart e consorzis per la dismessa da l'aua da l'otra vart.

3000 provediments d'aua ed 840 sereneras

Tut en tut datti en Svizra apparentamain pass 3000 consorzis per il provediment d'aua e radund 840 sereneras. Questas cifras documenteschan ch'ils dus sistems èn organisads a moda differenta. «La responsabladad communal per il provediment d'aua è l'expressiun d'ina organisaziun federalistica e decentrala da l'economia d'aua», scriva *Andreas Thöny*. El constatescha dentant era ch'ins haja adina puspè interprendì pass per rinforzar la cooperaziun intercomunala sin quest sector. Tut tenor basegn u era spontanamain cooperschian corporaziuns d'aua e vischnancas tranter pèr. Era sche questas cooperaziuns hajan pudì ademplir relativ bain ils basegns che sa midan cuntinuadamain na mida quai da princip nagut vi da la repartiziun fitg ineguala dals dretgs d'aua tranter las vischnancas.

Entant che singulas vischnancas sajan en possess da funtaunas sin in schess dad autras vischnancas, vegnian autras resursas sco auas e funtaunas nizegiadas dad autras vischnancas. Betg tut las vischnancas hajan aua sufficianta, bleras vischnancas stoppian era

Deputà Andreas Thöny (ps Tschintg vitgs) s'occupa en sias duas dumondas parlamentaras dal provediment d'aua en las vischnancas grischunas.

FOTO Y. BÜRKLI

cumprar aua d'autras vischnancas. Il pretsch per aua da baiver saja relativ bass, la variabladad dal pretsch dad aua tranter las vischnancas saja dentant auta, constatescha *Andreas Thöny*. Las vischnancas valiteschian il pretsch d'aua parzialmain a moda fitg differenta, quai che engrevgieschia ina cumparegliaziun da pretschs e custs.

Co statti en il Grischun?

Da la regenza vulan deputà *Andreas Thöny* e 28 consignants savair quants consorzis per il provediment d'aua e quants consorzis che la dismessa da l'aua ch'i dettia en il Grischun. Plinavant vulan ils interpellants intervegnir quantas da questas corporaziuns che sajan da dretg public e quantas da dretg privat. Era duai la regenza dar scleriment quants provediments d'aua che èn sfurzads da retrair la resursa aua d'ordeifer lur vischnanca u da privats. Sch'i dettia anc oz talas vischnancas e co la regenza giuditgeschia quella situaziun è in'ulteriura dumonda.

Evitar conflicts d'interess ed auts custs

La finamira dal program da retschertga saja era da pocular per la basa documentara per l'elavuraziun d'ina strategia da l'avegnir per garantir la resursa aua e coordinar l'economia d'aua entaifer la Svizra. Il rapport numnà ha constatà che il provediment d'aua è fitg fragmentà. Quai haja manà savens a duplicitads, conflicts d'interess e la coordinaziun dals interess divergents haja absorbà blera sostanza, constatescha *Andreas Thöny*. Ultra da quai gioghian era principals legals ina rolla. Tant la protecciun sco l'exploitaziun da las auas sco er il dretgs privats vi da la resursa aua sajan regladas en la costituziun federala sco en differentas leschas. Ils dretgs d'exploitaziun concedids a lunga durada garanteschian bain ina tscherta segirtad per ils investurs, resp. ils utilisaders privats, engrevgieschia dentant l'adattaziun a la situaziun sa midada. Bain funcziunna la collavuraziun entaifer quest sistem

cumplex da dretgs d'aua per gronda part bain. En vista als differentes interess che sajan per part divergents saja ina procedura cuminaivla vers in svilup persistent dentant difficila.

En il rapport vegn constatà explicitamain che la coordinaziun saja da muntada centrala sch'i sa tractia d'intermediar tranter ils interess divergents sco producciun d'aua da baiver ed agricultura, u exploitaziun d'aua e turissem.

Perquai haja la regenza affirmà en ses program guvernamental da 2015 ch'ella veglia realisar in atlas davart il provediment d'aua en in terz da las vischnancas grischunas. Cuntant duai quest atlas cuntegnair soluziuns per garantir il provediment d'aua en cass d'urgenza.

Ils interpellants vulan savair da la regenza co ella giuditgeschia la situaziun actuala, cu l'atlas davart il provediment d'aua vegn ad esser terminà e sche las constataziuns fatgas per la Svizra constettian era per il Grischun.